

Intervju med Anni Roth Hjermand

Foto: Kim Ramberghaug, Aker Scholarship

Navn: Anni Roth Hjermand

Tittel: Doktorgradsstipendiat

Institusjonell tilknytning: Universitetet i Cambridge (hovedtilknytning) og NUPI (bistilling)

Fortell litt om din faglige bakgrunn:

Jeg har to mastergrader i statsvitenskap og to bachelorgrader (russisk og statsvitenskap), samtlige fra Universitetet i Oslo. Jeg liker å spille på mange teoretiske strenger, og er interessert i både sosiologiske, psykologiske og antropologiske teorier innenfor IR (internasjonale relasjoner), politisk teori og den fortolkende og kontekst-sensitive teoretiseringen som områdestudier er så god på. Jeg har jobbet mye med diskursanalyse og har tidligere forsket på både russisk autoritær konsolidering og sikkerhetsrelasjonen mellom NATO og Russland fra dette perspektivet.

Hva jobber du med nå?

Jeg jobber aller mest med doktoravhandlingen min. Den handler om utviklingen (under Putin) av Russlands narrativ(er) om statens internasjonale sosialisering, historisk og i nåtiden – særlig om erfaringer med å tilpasse seg et internasjonalt bestemt (vestlig) statsideal, og med å oppgi agens og autentisk identitet i denne prosessen – samt hvordan disse narrative konstruerer syndebukker som vanskelige erfaringer (selv-forræderi, men også det å mislykkes med vestliggjøringen) projiseres over på, og implikasjonene av dette.

Hva er de viktigste spørsmålene/problemstillingene du mener at arbeidet ditt reiser?

For IR-fagfeltets del håper jeg å tilføre en sårt tiltrengt teoretisering av hvordan stater – Russland og andre utenfor Vestens kjerne – faktisk reflekterer over sin egen internasjonale sosialisering gjennom kollektive narrativer, av ambivalente og paradoksale utslag av internasjonal sosialisering (gjennom normer, stigmatisering og status), og ikke minst syndebukkmekanismens rolle i denne sammenheng. For områdestudier

kan arbeidet mitt kanskje hjelpe til å se hvordan det som typisk leses som eksepsjonelt russiske eller postsovjetiske dynamikker, for eksempel «evinnelige» øst-vest-identitetsdebatter, også gjør seg gjeldende i andre stater. Jeg håper også å kunne tilby en ny linse på Russlands aggresjon mot Ukraina gjennom min teoretisering av sosialiseringens syndebukker.

Hvis du kunne stått fast i en heis med en akademiker, hvem ville det vært og hvorfor?

Jeg ville gjerne stått fast med noen som kom rett fra feltarbeid. Jeg synes alltid det er ekstra inspirerende å lese eller høre kollegers råmateriale og de aller første forsøkene på teoretisering.

Hvilken artikkel/fagbok mener du at alle i ditt felt bør lese og hvorfor?

For å ta en artikkel som har gjort meg klokere og gitt meg nye ideer i det siste, vil jeg trekke fram Emil Edenborgs «Traditional values' and the narrative of gay rights as modernity: Sexual politics beyond polarization» fra 2023. Jeg synes ambivalenser i Russlands identitet/posisjonering er et betydningsfullt og evig interessant tema, og Edenborg jobber utrolig produktivt med Russlands ambivalens på seksualpolitikens område.

Hvilke bøker har du ved nattbordet?

Jeg prøver å aldri ha mer enn én bok på nattbordet av gangen, og det skal helst være en roman, en som føles som en venn i hverdagen. For øyeblikket fylles denne rollen på utmerket vis av Ljudmila Ulitskajas *Det grønne teltet* om post-stalinismens Moskva og dissidentbevegelsen.

Hvordan har krigen i Ukraina preget din forskning og forskerhverdag?

Det er vanskelig å oppsummere. Den fullskala krigen startet under et halvt år inn i doktorgradsstudiet mitt og skaket mitt forhold til forskningstemaet og forskningsfeltet. Jeg tror denne oppskakingen har ført til viktig refleksjon, men også en uro rundt forskervirket som ikke alltid er så konstruktiv. Rent praktisk skulle jeg uansett ikke på feltarbeid, og måtte heldigvis ikke endre forskningsdesignet mitt radikalt. Samtidig har Russlands forhold til Ukraina blitt en mye viktigere motor for hvordan jeg tenker og teoretiserer om russisk politikk.